

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल

सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक (साधारण उपसमुह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम परीक्षा योजना (Examination Scheme) निम्नानुसार चरणमा हुनेछ :

चरण	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम चरण	प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण	-	-
द्वितीय चरण	शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा	-	-
तृतीय चरण	विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-	-
चतुर्थ चरण	आई.क्यू. परीक्षा	५०	४०%
पाँचौं चरण	लिखित परीक्षा	३००	४०%
छैठौं चरण	गुणमापक परीक्षा	९००	४०%
सातौं चरण	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण	-	-
आठौं चरण	अन्तर्वार्ता परीक्षा	५०	-

१. प्रथम चरण :- प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण

विवरण	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण
उचाई	६२ ईन्च वा सो भन्दा माथी	६२ ईन्च भन्दा कम	६० ईन्च वा सो भन्दा माथी	६० ईन्च भन्दा कम
तौल	५० के.जी. वा सो भन्दा माथी	५० के.जी. भन्दा कम	४२ के.जी. वा सो भन्दा माथी	४२ के.जी. भन्दा कम
छाती	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ ईन्च, फुलाउदा कम्तिमा ३३ ईन्च । कम्तिमा २ ईन्च फुलाउनुपर्ने ।	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ ईन्च भन्दा कम भएको । कम्तिमा २ ईन्च फुलाउन नसक्ने	नपर्ने	नपर्ने
साधारण वियरिङ्ग	साधारण वियरिङ्गमा अनुत्तीर्ण हुने कारणहरु अंगभंग/हात खुट्टा बाङ्गो-टिङ्गो र औलाहरु ठिक नभएको, घुँडा Knee Lock भएको अथवा Rickets भई फाटिएको, धेरै चेटो पैताला भएको, प्रष्ट बोली नभएको/भकभके, लठ्ठौरो, दाँत भरेको/२ वटा भन्दा बढी दाँत किराले खाएको, ढाड कुप्रो भएको, शरीर पूरा भुकाउन नसक्ने, जिउ कोल्टे परेको, दुवी भएको, एक तिहाई भन्दा बढी कपाल भरेको, फुलेको वा रंगाएको, उचाई अनुसार हुनुपर्ने तौल भन्दा बढी तौल भएको, आँखा डेढो भएको, Colour blind भएको, शरीर मोटो तर हात खुट्टा भिनो देखिने, अनुहारमा १×१ से.मी. भन्दा ठुलो काटेको, पोलेको वा अन्य कुनै किसिमको दागहरु भएको, शरीरमा ट्याटु मार्क २.५×२.५ से.मी. भन्दा ठुलो बनाएको, नशा फुल्ने वा भेरिकोच भएको ।			

द्रष्टव्य:-

प्रथम चरणको प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

२. द्वितीय चरण :- शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा

विवरण	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण
३०० मीटर दौड	५५ सेकेन्ड सम्म	५५ सेकेन्ड भन्दा माथी	६५ सेकेन्ड सम्म	६५ सेकेन्ड भन्दा माथी
सिट-अप	१० पटक वा सो भन्दा माथी	१० पटक भन्दा कम	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम
पुस-अप	१० पटक वा सो भन्दा माथी	१० पटक भन्दा कम	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम
चिन-अप	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम	नपर्ने	नपर्ने
२ माईल दौड (३२०० मीटर)	१८ मीनेट सम्म	१८ मीनेट भन्दा माथी	२२ मीनेट सम्म	२२ मीनेट भन्दा माथी

द्रष्टव्य:-

द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

9A

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

३. तृतीय चरण :- विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी बल प्रधान कार्यालयद्वारा तोकिएको चिकित्सकबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

1. General Personality Observation
2. Medical
3. General Physic (Surgical)
4. Dental
5. Chest (X-ray report)
6. ENT
7. Eye test (DV/CV)
8. BP
9. Blood (HB,TC,DC,ALB,SUG,M/E)
10. Pregnancy (For Female Candidate Only)

द्रष्टव्य:-

तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र चतुर्थ चरणको आई.क्यू. परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

४. चतुर्थ चरण :- आई.क्यू. परीक्षा - पूर्णाङ्क ५०

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषय बस्तु	प्रश्न संख्या अङ्क भार	समय
आई.क्यू. (I.Q.)	५०	४०%	बस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice Questions)	Numerical Reasoning Test	18x1=18	१ घण्टा
				Abstract Reasoning Test	16x1=16	
				Managerial/Organisational Problem Solving and Verbal Reasoning Test	16x1=16	

विषय : आई.क्यू.

आई.क्यू. विषयको निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको प्रश्नसंख्या र अङ्कभारका प्रश्नहरु सोधिनेछ।

समय : १ घण्टा

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

(A) Numerical Reasoning

1. Number Analogy
3. Number Series
5. Percentage
7. Profit & Loss
9. Data Interpretation
11. Arithmetical Reasoning

(18x1=18)

2. Number Classification/Odd One out
4. Number Coding & Decoding
6. Average
8. Ratio & Proportion
10. Mathematical Operations

(B) Abstract Reasoning Test

1. Series
3. Analytical Reasoning
5. Figure Matrix
7. Rule Detection

(16x1=16)

2. Classification
4. Spotting Out the Embedded Figures
6. Paper Cutting
8. Grouping of Identical Figures

(C) Verbal Reasoning Test

1. Series Completion
3. Blood Relationship
5. Alphabet Test
7. Assertion and Reason

(16x1=16)

2. Classification
4. Direction Sense Test
6. Eligibility Test
8. Situation Reaction Test

द्रष्टव्य:-

चतुर्थ चरणको आई.क्यू परीक्षामा उत्तिर्ण भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र पाँचौ चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

५. पाँचौं चरण :- लिखित परीक्षा - पूर्णाङ्क ३०० (तिन सय)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या×अङ्क भार	समय
प्रथम	नेपाली	५०	४०%	विषयगत	नेपाली रचना : ३५	१ घण्टा ३० मिनेट
				वस्तुगत बहुवैकल्पिक	व्याकरण : १५	
द्वितीय	अंग्रेजी	५०	४०%	विषयगत	Writing : 15, Reading : 20	१ घण्टा ३० मिनेट
				वस्तुगत बहुवैकल्पिक	Grammar and Vocabulary : 15	
तृतीय	सामान्य ज्ञान	५०	४०%	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	५० प्रश्न × १ अंक = ५०	१ घण्टा १५ मिनेट
चतुर्थ	संविधान तथा कानूनहरू	५०	४०%	विषयगत	१×१० = १० लामो उत्तर ८×५ = ४० छोटो उत्तर	१ घण्टा ३० मिनेट
पाँचौं	सेवा सम्बन्धी	१००	४०%	विषयगत	३×१० = ३० लामो उत्तर १४×५ = ७० छोटो उत्तर	३ घण्टा

पत्र :- प्रथम

विषय : नेपाली

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

पूर्णाङ्क : ५०
उत्तीर्णाङ्क : ४०%

खण्ड (क) नेपाली रचना (विषयगत)

३५

१. निबन्ध लेखन १×१० = १०
२. पत्र लेखन/निवेदन लेखन १×५ = ५
३. टिप्पणी लेखन १×५ = ५
५. संक्षेपीकरण १×५ = ५
६. विस्तृतीकरण १×५ = ५
७. बोध (अनुच्छेद पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर) १×५ = ५

खण्ड (ख) व्याकरण (वस्तुगत बहुवैकल्पिक)

१५ (१५×१ = १५)

१. नाम र यसका प्रकार
२. सर्वनाम र यसका प्रकार
३. विशेषण र प्रकार
४. काल (भूत, बर्तमान र भविष्यत)
५. क्रिया
६. करण/अकरण
७. समास/विग्रह
८. लिङ्ग
९. बचन
१०. पुरुष (प्रकार, शब्द पहिचान)
११. निपात

१०A

X

३

३

३

३

पत्र :- द्वितीय

विषय : अंग्रेजी (English)

Time: 1 hours 30 Minutes

Full Mark: 50
Pass Mark: 40%

Part (A) Writing

15

1. Essay writing (1x5=5)
 - a. Descriptive
 - b. Narrative
2. Letter writing (1x5=5)
 - a. Informal letter writing
 - b. Official letter and Applications writing
3. Report writing (1x5=5)
 - a. Crime and incident report
 - b. Event or ceremony report

Part (B) Reading

20

1. Reading Comprehension (Question answer) (5x2=10)
2. Translation (a paragraph) (2x2.5=5)
 - a. English to Nepali
 - b. Nepali to English
3. Summary writing (1x5=5)

Part (C) Grammar and Vocabulary (Multiple Choice Questions 15) (15x1=15)

1. Tense
3. Voice
5. Tag question
7. Fill in the gaps (Preposition, Article)
9. Conditional Sentence
11. Antonym
2. Parts of Speech
4. Narration (Reported Speech)
6. Punctuation
8. Relative clause
10. Synonym
12. Single word

g.h

श्री

4

8

12

12

पत्र :- तृतीय

विषय : सामान्य ज्ञान

(वस्तुगत बहुबैकल्पिक ५० वटा)

समय : १ घण्टा

पूर्णाङ्क : ५०
उत्तीर्णाङ्क : ४०%

खण्ड (क) राष्ट्रिय

(२०×१= २०)

१. नेपालको इतिहास (पृथ्वी नारायण शाह देखि हालसम्म)
२. ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिले नेपालका महत्वपूर्ण स्थलहरु
३. भौगोलिक बनावट, जनसंख्या, हिम-शिखरहरु, नदि-नालाहरु, राजमार्गहरु
४. संबिधान, राजनैतिक अवस्था, स्थानिय सरकार र सुशासन
५. नेपाली साहित्यकारहरु र तिनका रचनाहरु
६. महत्वपूर्ण ब्यक्तित्व तथा बिचारहरु
७. खेलकुद
८. समसामयिक राष्ट्रिय घटनाहरु

खण्ड (ख) अन्तर्राष्ट्रिय

(१५×१= १५)

१. भौगोलिक (महादेश, महासागर, नदी, ताल, पर्वत श्रृखला)
२. राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक घटनाहरु
३. संयुक्त राष्ट्र संघ सार्क, बिमस्टेक, असियन
४. खेलकुद (ओलम्पिक, दक्षिण एशियाली खेलकुद)
५. समसामयिक अन्तर्राष्ट्रिय घटनाहरु

खण्ड (ग) विविध

(१५×१=१५)

१. सशस्त्र प्रहरी ऐन २०५८ र सशस्त्र प्रहरी नियमावली २०७२
२. सशस्त्र प्रहरी बलमा भर्ना सम्बन्धी समावेशी व्यवस्था
३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल सम्बन्धी समसामयीक जानकारी
४. सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको पद तथा श्रेणी
५. सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको संयुक्त राष्ट्र संघमा सहभागीता

9A

9B

9C

9D

9E

9F

पत्र :- चतुर्थ

विषय : नेपालको बिद्यमान संविधान र ऐन कानून

(बिषयगत प्रश्नहरू)

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

खण्ड (क) नेपालको संविधान

लामो उत्तर (१ प्रश्न \times १० = १०)

छोटो उत्तर (५ प्रश्न \times ५ = २५)

१. नेपालको संवैधानिक विकासक्रम
२. नेपालको वर्तमान संविधान

खण्ड (ख) ऐन कानून

छोटो उत्तर (३ प्रश्न \times ५ = १५)

१. स्थानिय प्रशासन ऐन, २०२८
२. भन्सार ऐन, २०६४ परिच्छेद ३ देखी ७ सम्म

Handwritten signatures and initials in black and green ink, including a large signature on the left, a smaller one in the center, and a green signature on the right.

पत्र :- पाचौं

विषय : सेवा सम्बन्धी

(विषयगत प्रश्नहरू)

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

अङ्क विभाजन देहाय बमोजिम गरिनेछ ।

खण्ड - क (४५ अङ्क) :- सशस्त्र प्रहरी सम्बन्धी

खण्ड - ख (२५ अङ्क) :- सुरक्षा व्यवस्थापन र नवीनतम प्रवृत्तिहरू

खण्ड - ग (३० अङ्क) :- व्यवस्थापनका विविध विषयहरू

खण्ड - "क" लामो उत्तर (१×१०= १०) छोटो उत्तर (७×५= ३५)

१. सशस्त्र प्रहरी बल स्थापनाको औचित्य र आवश्यकता तथा स्थापनाको पृष्ठभूमि
२. सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८
३. सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२
४. सशस्त्र प्रहरी बल र विपद् व्यवस्थापन
५. संयुक्त राष्ट्र संघीय मिसन र सशस्त्र प्रहरी बल
६. सशस्त्र प्रहरी बल र सीमा सुरक्षा

खण्ड - "ख" लामो उत्तर (१×१०= १०) छोटो उत्तर (३×५= १५)

१. नेपालको सुरक्षा व्यवस्थाका चुनौतीहरू र समाधानका उपाय
२. मानवीय सुरक्षा र नेपालको अवस्था
३. अपराध र सुरक्षा व्यवस्थापनका नवीनतम प्रवृत्तिहरू
४. संगठित अपराध र आतङ्कवाद नियन्त्रण
५. मानव अधिकार

खण्ड - "ग" लामो उत्तर (१×१०= १०) छोटो उत्तर (४×५= २०)

१. नेतृत्व तथा उत्प्रेरणा
२. द्वन्द्व व्यवस्थापन
३. निर्णय प्रक्रिया
४. सुशासन/विधिको शासन
५. समावेशीकरण
६. लैङ्गीक समानता, समता र मूलप्रवाहीकरण
७. संघ, प्रदेश र स्थानिय तह

द्रष्टव्य:- पाँचौं चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र छैठौं चरणको गुणमापक परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

६. छैठौं चरण :- गुणमापक परीक्षा - पूर्णाङ्क १००

क. टि.ओ.परीक्षा:

ख. जि.टि.ओ.परीक्षा :

ग. आई.ओ.परीक्षा :

घ. बोर्ड कन्फरेन्स परीक्षा :

टि.ओ., जि.टि.ओ.र आई.ओ मा सम्मिलित बोर्डले सामूहिक रुपमा छलफल गरी उम्मेदवारहरूको उपयुक्तता सम्बन्धी परीक्षण गरिनेछ ।

द्रष्टव्य:-

छैठौं चरणको गुणमापक परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र सातौं चरणको विशेष स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

७. सातौं चरण :- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रधान कार्यालयद्वारा तोकिएको चिकित्सकबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

१. एच.आई.भि.
२. हेपाटाईटिस बि.
३. लागू औषध दुर्व्यसनी परीक्षण

८. आठौं चरण :-अन्तर्वार्ता

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगका सदस्यहरुद्वारा अन्तर्वार्ता मार्फत उम्मेदवारहरुको विषयवस्तु सम्बन्धि ज्ञान, तर्कशक्ति, अभिव्यक्ति क्षमता तथा व्यक्तित्व परीक्षण गरिनेछ ।

नोट :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
२. वस्तुगत बहुवैकलीक परीक्षा प्रणाली अन्तरगत हुने परीक्षाहरुमा उम्मेदवारहरुले गलत उत्तर दिएमा २०% अङ्क कट्टा गरिने छ ।
३. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
४. चरणबद्ध रूपमा प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण, शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा, विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण, आई.क्यू. परीक्षा, लिखित परीक्षा र गुणमापक परीक्षामा उत्तिर्ण भई अन्तर्वार्तामा सहभागी भएका उम्मेदवारहरुको आई.क्यू. परीक्षा, लिखित परीक्षा, गुणमापक परीक्षा, अन्तर्वार्ता परीक्षा र शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क समेत जोडी कुल अंकको योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
५. शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क निम्नानुसारको हुनेछ ।

क. प्रथम श्रेणी वा सो भन्दा माथि	:-	२ (दुई)
ख. द्वितीय श्रेणीका लागि	:-	१.५ (एक दशमलव पाँच)
ग. तृतीय श्रेणीका लागि	:-	१ (एक)
घ. श्रेणी नखुलेको शैक्षिक योग्यताको लागि द्वितीय श्रेणी बराबरको अङ्क प्रदान गरिनेछ ।		

६. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७५।१२।२३... गते ।

२०७५/१२/२३

